

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY

W LUBLINIE

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
W LUBLINIE**

W 2005 ROKU

Do użytku wewnętrznego

LUBLIN – styczeń 2006 rok

WSTĘP

Rok 2005 w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie obfitował w ważne wydarzenia, istotne dla funkcjonowania Sądu.

Odbyło się pierwsze, od chwili powstania wojewódzkich sądów administracyjnych, Zgromadzenie Ogólne Sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie. Wybrano członków Kolegium Sądu w jego pierwszej kadencji, a Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, po zasięgnięciu opinii Zgromadzenia Ogólnego Sędziów tut. Sądu i Kolegium Naczelnego Sądu Administracyjnego, powołał Prezesa i Wiceprezesa WSA w Lublinie, w osobach: sędziego NSA Edwarda Oworuszko – na stanowisko Prezesa Sądu i sędziego NSA Zdzisława Sadurskiego – na stanowisko Wiceprezesa.

W 2005 roku nie zmieniła się obsada sędziowska Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie. Miniony rok był czasem intensywnej i ciężkiej pracy orzeczniczej dla 22 sędziów i 5 asesorów, a ich wysiłki i starania spowodowały, że po dwóch latach od wprowadzenia reformy sądownictwa administracyjnego, rozpoznawanie spraw odbywa się na bieżąco. Tym samym Wojewódzki Sąd Administracyjny w pełni realizuje jeden z najważniejszych standardów rzetelnego postępowania sądowego, jakim jest prawo do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

W roku 2005 wpłynęło do tut. Sądu 2797 spraw, a rozpoznanych zostało 3612 – co daje średnio 301 spraw rozpoznanych w ciągu miesiąca.

W dalszym ciągu w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie działają trzy wydziały orzecznicze, których działalność w 2005 r. omówiona jest w dalszej części niniejszego opracowania.

CZĘŚĆ I

Działalność Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego Lublinie w 2005 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie jest właściwy dla obszaru województwa lubelskiego. Sprawy kierowane do tego Sądu rozstrzygane były przez 22 sędziów (w tym 16 sędziów NSA i 6 sędziów WSA) oraz 5 asesorów. Zatrudnionych jest również 3 referendarzy.

W 2005 roku załatwiono 3612 spraw (599 na bezczynność organów). Na jednego sędziego i asesora przypadły 134 rozstrzygnięte sprawy.

W Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie w 2005r. rozstrzygnięto:

- 1908 skarg „SA” oraz 136 skarg „SAB” wniesionych przez osoby fizyczne,
- 651 skarg „SA” oraz 466 skarg „SAB” wniesionych przez osoby prawne,
- 3 skargi „SA” wniesione przez organizacje społeczne,
- 21 skarg „SA” wniesionych przez prokuratorów.

W rozstrzygniętych w 2005r. przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie sprawach wzięło udział:

- 864 pełnomocników administracji państwowej,
- 172 adwokatów jako pełnomocników skarżących i uczestników postępowania,
- 245 radców prawnych jako pełnomocników skarżących i uczestników postępowania,
- 34 doradców podatkowych,
- 67 prokuratorów.

CZEŚĆ II

Problemy wynikające z orzecznictwa WSA w Lublinie

1. Funkcjonowanie instytucji postępowania mediacyjnego i uproszczonego.

Zagadnienie funkcjonowania instytucji postępowania mediacyjnego i uproszczonego w orzecznictwie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie nie przysparza obecnie poważniejszych problemów orzeczniczych.

2. Zagadnienia związane z prawem pomocy.

Wątpliwości dotyczące funkcjonowania instytucji prawa pomocy zostały wyjaśnione na skutek działalności orzeczniczej Naczelnego Sądu Administracyjnego. Należy jednak zauważyć, że sprawie III SA/Lu 361/04 sąd wyraził pogląd, iż w sytuacji, gdy po wydaniu wyroku przez WSA strona złożyła wnioski o przyznanie jej prawa pomocy poprzez ustanowienie adwokata dla sporządzenia skargi kasacyjnej i takie prawo zostało jej przyznane zaś „procedura” z tym związana uniemożliwiła ustanowionemu w tym trybie adwokatowi sporządzenie i wniesienie skargi kasacyjnej w terminie 30-dniowym określonym w art. 177 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153 poz. 1270), to termin ustawowy określony w art. 87 § 1 w/w ustawy do złożenia wniosku o przywrócenie terminu do złożenia skargi kasacyjnej „biegnie od dnia, kiedy pełnomocnik miał rzeczywistą możliwość wniesienia kasacji (nie późniejszy jednak niż miesiąc od dnia zawiadomienia go o ustanowieniu pełnomocnikiem)”.

3. Zagadnienia odnoszące się do przepisów prawa procesowego.

a/ Wznowienie postępowania sądowoadministracyjnego.

Na tle spraw rozpoznawanych w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie nie wystąpiły szczególnie istotne problemy związane ze stosowaniem przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz.1270 ze zm., powoływanej niżej jako „ppsa”). Warto jednak zwrócić uwagę na rozstrzygnięcie w sprawie I SA/Lu 475/04, w której postępowanie wszczęte zostało skargą o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego – Ośrodek Zamiejskowy w Lublinie na tej podstawie, że wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 czerwca 2004 roku stwierdzona została niezgodność z Konstytucją § 50 ust.4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 109, poz.1245 ze zm.). Wyrokiem z dnia 25 lutego 2005 roku (*od którego wniesiono skargę kasacyjną*) Sąd skargę tę oddalił wywodząc w uzasadnieniu, że zgodnie z przepisami prawa specyfikę postępowania sądowoadministracyjnego stanowi sprawowanie kontroli działalności administracji publicznej przez badanie zgodności zaskarżonych decyzji z prawem (art.1 ustawy z dnia 11 maja 1995 roku o Naczelnym Sądzie Administracyjnym – Dz. U. Nr 74, poz.368 ze zm. i art.1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 roku Prawo o ustroju sądów administracyjnych – Dz. U. Nr 153, poz.1269 ze zm.). W wyniku takiej kontroli decyzja może zostać uchylona w razie stwierdzenia, że naruszono przepisy prawa materialnego w stopniu mającym wpływ na wynik sprawy albo doszło do takiego naruszenia przepisów prawa procesowego, które mogłoby w istotny sposób wpłynąć na wynik sprawy, ewentualnie w razie wystąpienia okoliczności mogących być podstawą wznowienia postępowania. Orzeczenia sądów administracyjnych odnoszą się, zatem niewątpliwie do prawa materialnego, gdy było ono podstawą prawną wydania orzeczenia przez organ administracji. Jednakże w literaturze (K. Sobierajski „Wznowienie postępowania sądowoadministracyjnego” Zakamycze 2003, str.245) wskazuje się, że przepisy te (prawa materialnego) „składają się na normę dopełnienia, która jest podstawą formułowania zwrotu stosunkowego w zakresie kontroli legalności aktów lub czynności poddanych kontroli

sądu”, co oznacza, że dokonując kontroli stosowania prawa przez organ administracji sąd posługuje się przepisami prawa materialnego w innym kontekście niż ten organ – sąd nie jest powołany do stosowania prawa materialnego, a jedynie do oceny zastosowania tych przepisów przez organ administracji publicznej. Z tej przyczyny ocena dokonana przez Sąd, a dotycząca zastosowanego przez organ podatkowy przepisu prawa materialnego (powołanego wyżej § 50 ust.4 pkt 3 rozporządzenia), który następnie uznany został przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, nie stanowi przesłanki wznowienia postępowania sądowego, o której mowa, w art. 272 ppsa. Przepis taki nie jest przepisem, „na podstawie, którego zostało wydane orzeczenie”.

b/ Granice sądownoadministracyjnej kontroli legalności decyzji.

W 2005 roku wpłynęły do tut. Sądu 42 skargi na rozstrzygnięcia organu podatkowego w przedmiocie udzielenia pisemnej interpretacji, co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów prawa podatkowego. Przedmiotowa instytucja prawna budzi wiele kontrowersji, wyrażających się także w orzecznictwie wojewódzkich sądów administracyjnych. Różnice poglądów prawnych występują również wśród sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie. Sędziowie zgodnie wyrazili pogląd, iż regulacja prawna instytucji udzielania pisemnych interpretacji, co do zasad i sposobu zastosowania przepisów prawa podatkowego, nie odpowiada wysokim standardom legislacyjnym, jednakże, z drugiej strony, jest ona dostateczna, aby – przy wykorzystaniu dostępnych metod wykładni prawa – można ją było stosować w praktyce. Przytłaczająca większość sędziów wyraziła przy tym pogląd, że decyzje wydane w tym trybie winny być oceniane przez sąd wyłącznie w aspekcie zachowania przepisów procesowych, a to przede wszystkim ze względu na komplikacje, jakie mogą wynikać, gdy sąd kontrolujący legalność interpretacji wyrazi pogląd prawny, co do wykładni lub sposobu zastosowania prawa podatkowego, zaś sąd, któremu przyjdzie następnie kontrolować zgodność z prawem decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego, poglądu tego nie będzie podzielał. Podnoszono też, że udzielona stronie pisemna interpretacja, co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów prawa podatkowego nie stanowi przejawu działalności publicznej o władczym charakterze, gdyż nie ma dla strony charakteru wiążącego i nie powoduje obowiązku strony stosowania się do niej, że interpretacja taka nie

ustanawia również żadnej normy indywidualnej, wobec czego nie jest aktem stosowania prawa, a jedynie przedstawia pogląd organu, co do rozumienia konkretnych przepisów prawa podatkowego i sposobu ich zastosowania w stanie faktycznym opisanym przez samą stronę oraz że istotą interpretacji jest ocena stanowiska strony, a nie swobodne wyrażenie poglądu prawnego organu podatkowego na tle określonego stanu faktycznego. W ostateczności prowadzi do konkluzji, że interpretacja, o której mowa, nie może z istoty swej naruszać materialnego prawa podatkowego. Natomiast sędziowie opowiadający się za badaniem przez sąd legalności przedmiotowych decyzji we wszystkich ich aspektach wskazywali, iż przedmiotem takiego rozstrzygnięcia jest udzielenie stronie interpretacji, co do zakresu i sposobu zastosowania prawa podatkowego w stanie faktycznym opisanym we wniosku pytającego, a okoliczność, że następuje to poprzez ocenę prawną stanowiska pytającego nie ma znaczenia, gdy w uzasadnieniu rozstrzygnięcia organ obowiązany jest wskazać, jak rozumiane i jak zastosowane przepisy (w odniesieniu do okoliczności opisanych we wniosku pytającego) przesądzają o trafności lub wadliwości poglądu prawnego pytającego. Jeśli więc organ podatkowy przyjmie błędną wykładnię przepisów podatkowych lub wskaże na taki sposób ich stosowania, który nie odpowiada prawu podatkowemu, to rozstrzygnięcie (dokonana nim ocena prawna stanowiska pytającego) podjęte będzie z naruszeniem prawa materialnego, podlegającym kontroli sądu administracyjnego stosownie, do art. 184 Konstytucji RP. Skoro ustawodawca wprowadził do systemu prawa polskiego instytucję udzielania pisemnych interpretacji, co do zakresu i sposobu zastosowania przepisów prawa podatkowego, której celem – co nie może budzić wątpliwości – było ułatwienie podatnikom (płatnikom, inkasentom) zgodnego z prawem wywiązywania się z ich obowiązków podatkowych, to pozostawianie w obrocie prawnym błędnych merytorycznie rozstrzygnięć w tym przedmiocie prowadziłoby do dezinformacji i pozostawałoby w sprzeczności z zasadą państwa prawnego wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP. Ewentualne zaś komplikacje przy późniejszym rozpoznawaniu sprawy w przedmiocie określenia zobowiązania podatkowego, wcale zresztą nieoczywiste, nie mogą mieć decydującego znaczenia przy rozważaniu zakresu badania legalności rozstrzygnięcia interpretacyjnego.

Pomimo przewagi poglądu o formalnym jedynie badaniu decyzji wydanych w trybie art. 14b § 5 ordynacji podatkowej, we wszystkich 5 dotychczas rozpoznanych sprawach ze skarg na decyzje, o których mowa (pomijając 2 skargi

odrzucone), Sąd dokonał pełnej merytorycznej kontroli legalności zaskarżonych decyzji, w wyniku, której w 4 sprawach skargi oddalił, a w 1 – uchylił. W pozostałych sprawach, w których nie występują braki formalne i uiszczono wymagane opłaty, postępowania są zawieszane na podstawie art. 125 § 1 pkt 1 ppsa, a to wobec skierowania przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 28 października 2005 roku, sygn. akt I SA/Wa 2065/05, pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego, co do zgodności, stanowiących podstawę prawną zaskarżonych w tych sprawach decyzji, art.14b § 3 ordynacji podatkowej z art. 2 i art. 32 ust.1 Konstytucji RP, art. 14b § 1 i art. 14c ordynacji podatkowej z art. 217 Konstytucji RP, art. 14a, art. 14b oraz art. 14c ordynacji podatkowej z art. 10 i art.184 Konstytucji RP, art. 14b § 5 ordynacji podatkowej z art. 2 i art.32 ust.1 Konstytucji RP oraz art. 14b § 6 ordynacji podatkowej z art. 78 Konstytucji RP.

Na podstawie art. 125 § 1 pkt 1 ppsa zawieszane są także postępowania w licznej grupie spraw /25+2/ ze skarg na decyzje w przedmiocie określenia zobowiązania podatkowego lub odmowy stwierdzenia nadpłaty w podatku akcyzowym z tytułu wewnątrzspółnotowego nabycia samochodu osobowego w związku ze skierowaniem przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 22 czerwca 2005 roku w sprawie I SA/Wa 679/05 pytania prejudycjalnego do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu /zarejestrowanego pod sygnaturą C-313/05/ w przedmiocie, czy nie narusza art. 25, art. 28 i art. 90 TWE pobieranie przez państwo członkowskie podatku akcyzowego od nabycia samochodu osobowego, gdy obowiązek zapłaty tego podatku dotyczy nabycia przed pierwszą rejestracją na terenie kraju każdego samochodu osobowego, niezależnie od miejsca jego pochodzenia, podatek ten obciąża wszystkie samochody niezarejestrowane na terenie Polski, w tym samochody sprowadzane z innych państw członkowskich, a nie obciąża nabycia samochodów używanych zarejestrowanych już w Polsce, wysokość podatku obliczana jest według wzoru stosowanego także przy nabyciu w kraju używanego samochodu przed pierwszą rejestracją. Krajowa regulacja prawna, opisana w pytaniu prejudycjalnym, stanowi podstawę prawną zaskarżonych we wskazanych sprawach decyzji, a ponieważ orzeczenia ETS wyznaczają w sposób wiążący sposób rozumienia prawa wspólnotowego, prawo to ma zaś, w razie sprzeczności z prawem krajowym, pierwszeństwo stosowania, rozstrzygnięcie przez Trybunał zagadnienia prejudycjalnego ma istotne znaczenia dla rozstrzygnięcia tych spraw.

c/ Kontrola zasadności zawieszenia postępowania administracyjnego.

Z innych zagadnień procesowych wskazać należy na problematykę zawieszenia postępowania administracyjnego ze względu na występujące zagadnienie wstępne (art. 97 § 1 pkt 4 kpa) poddane zostało analizie m.in. w sprawach sygn. akt II SA/Lu 716/05, II SA/Lu 870/05, II SA/Lu 99/05, II SA/Lu 251/05.

Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych rozpatrując sprawy o przyznanie uprawnień kombatanckich zawiesił postępowanie na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 kpa wskazując, że w toku postępowania ujawniono oświadczenia świadków, co, do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż zostały sfałszowane lub zeznania w nich zawarte są fałszywe, o czym powiadomiono prokuratora. W ocenie organu wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia autentyczności oświadczeń świadków przez prokuraturę lub sąd.

Uchylając postanowienia o zawieszeniu postępowania składy orzekające wskazywały (sygn. akt II SA/Lu 716/05 i II SA/Lu 870/05), że zagadnieniem wstępnym w rozumieniu art. 97 § 1 pkt 4 kpa jest okoliczność warunkująca rozstrzygnięcie merytoryczne w sprawie będącej przedmiotem postępowania przed właściwym organem, przy czym ocena tego zagadnienia należy ze względu na jego przedmiot do kompetencji innego organu niż ten, przed którym toczy się postępowanie w sprawie głównej. Innymi słowy musi istnieć zależność między uprzednim rozstrzygnięciem zagadnienia wstępnego, a rozpatrzeniem sprawy (głównej) i wydaniem decyzji. W omawianych sprawach zależność tego rodzaju nie zachodziła. Ocena dowodu z zeznań świadka należy, bowiem do organu prowadzącego postępowanie. Obowiązująca w tym względzie zasada swobodnej oceny dowodów (art. 80 kpa) polega na tym, że organ ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Jeśli zatem w ocenie organu złożone oświadczenia budziły wątpliwości, co do ich autentyczności lub prawdziwości zawartych w nich informacji rzeczą organu była ocena tych oświadczeń pod kątem ich wiarygodności i mocy dowodowej. Przesłuchanie w charakterze świadka osoby, która złożyła oświadczenie umożliwiłoby taką ocenę.

Natomiast w sprawie sygn. akt II SA/Lu 99/05 oddalając skargę na budowę skład orzekający podzielił ocenę organu administracji, iż spór o granice nie stanowi

zagadnienia wstępnego w rozumieniu art. 97 § 1 pkt 4 kpa i jego uprzednie rozstrzygnięcie przed sądem powszechnym nie ma wpływu na rozstrzygnięcie sprawy o udzielenie pozwolenia na budowę, skoro inwestor legitymuje się prawem do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Wpływ wznowienia postępowania w sprawie zakończonej decyzją ostateczną o ustaleniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu na rozstrzygnięcie sprawy w przedmiocie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę analizowany był w sprawie sygn. akt II SA/Lu 251/05. Rozstrzygnięcie sprawy w przedmiocie warunków zabudowy stanowi zagadnienie wstępne dla rozstrzygnięcia sprawy o udzielenie pozwolenia na budowę i postępowanie w tej sprawie powinno zostać zawieszane na podstawie art. 97 § 1 pkt 4 kpa. Treść decyzji o warunkach zabudowy ma, bowiem, w świetle art. 35 ust. 1 pkt 1 lit. b Prawa budowlanego (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 ze zm.) istotne znaczenie dla oceny spełnienia przez inwestora wszystkich przesłanek warunkujących wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę.

d/ Kontrola zasadności umorzenia postępowania administracyjnego.

Prawidłowość umorzenia postępowania administracyjnego jako bezprzedmiotowego (art. 105 § 1 kpa) analizowana była m.in. w sprawach sygn. akt II SA/Lu 118/05, II SA/Lu 258/05, II SA/Lu 644/05, II SA/Lu 645/05, II SA/Lu 680/04, II SA/Lu 883/04.

W sprawach dotyczących zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę w razie stwierdzenia, że roboty budowlane zostały rozpoczęte lub zakończone, postępowanie administracyjne było umorzone na podstawie art. 105 § 1 kpa, a skargi na te decyzje oddalone (sygn. akt II SA/Lu 118/05, II SA/Lu 258/05). Składy orzekające, powołując się na dotychczasową linię orzecznictwa (wyrok SN z 12.03.1993 r. sygn. III ARN 2/93) wskazywały, że decyzja o pozwoleniu na budowę może dotyczyć wyłącznie przyszłych zamierzeń inwestycyjnych.

Przystąpienie do realizacji robót budowlanych przed ostatecznym rozstrzygnięciem sprawy o udzielenie pozwolenia na budowę powoduje, że postępowanie w tej sprawie jest bezprzedmiotowe i skutkuje jego umorzeniem na podstawie art. 105 § 1 kpa.

W sprawach, których przedmiotem było żądanie zwrotu wywłaszczonej nieruchomości, skargi na decyzje o umorzeniu postępowania były oddalane, jeśli ten sam podmiot wystąpił ponownie o zwrot wywłaszczonej nieruchomości. Składy orzekające wskazywały, iż bezprzedmiotowe jest postępowanie skoro w stosunku do tego samego podmiotu i do tej samej nieruchomości nastąpiło już skonkretyzowanie normy prawnej we wcześniejszej ostatecznej decyzji administracyjnej (sygn. akt II SA/Lu 644/05, II SA/Lu 645/05).

Bezprzedmiotowe jest również postępowanie administracyjne w sytuacji, gdy stronie nie przysługuje roszczenie określone w art. 229 ustawy o gospodarce nieruchomościami, ponieważ przed wejściem w życie ustawy nieruchomość oddana została w użytkowanie wieczyste osobie trzeciej (sygn. akt II SA/Lu 680/04).

Natomiast w sprawie sygn. akt II SA/Lu 883/04 Sąd wskazał na konieczność odróżnienia bezprzedmiotowości postępowania od braku przesłanek do uwzględnienia żądania zwrotu nieruchomości. Niezasadność żądania musi być wykazana w decyzji załatwiającej sprawę, co do istoty, a nie prowadzić do umorzenia postępowania, gdyż będzie to niezgodne z prawem uchylanie się od merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

e/ Umorzenie postępowania sądowoadministracyjnego.

Problematyka umorzenia postępowania sądowoadministracyjnego wystąpiła w szeregu sprawach, w których skarżący domagali się stwierdzenia niewykonania wcześniejszych wyroków sądu administracyjnego uwzględniających skargi na bezczynność w sprawach z zakresu pomocy społecznej. Obok żądania stwierdzenia niewykonania wyroku skarżący domagali się wymierzenia organowi grzywny. W toku postępowania żądanie wymierzenia grzywny zostało cofnięte. W tej sytuacji składy orzekające umorzyły postępowanie przed sądem administracyjnym jako bezprzedmiotowe (art. 161 § 1 pkt 3 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi). Sąd uznał, że skarżący wnosząc skargę w trybie art. 154 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, mogą żądać wyłącznie wymierzenia grzywny w związku z niewykonaniem wcześniejszego wyroku. Brak natomiast podstaw prawnych do orzekania o niewykonaniu tego wyroku. Stwierdzenie tego faktu stanowi przesłankę wymierzenia organowi grzywny. Cofnięcie żądania wymierzenia grzywny bez jednoczesnego cofnięcia skargi

wniesionej w trybie art. 154 § 1 ustawy powodowało bezprzedmiotowość postępowania, a w konsekwencji jego umorzenie (sygn. akt II SA/Lu 824/04, II SA/Lu 319/05, II SA/Lu 416/05 i in.).

f/ Wyłączenie pracownika organu administracji i organu administracji.

W sprawach dotyczących wywłaszczenia, zwrotu wywłaszczonej nieruchomości oraz zezwolenia na niezwłoczne zajęcie nieruchomości pojawiła się problematyka związana ze stosowaniem przepisów o wyłączeniu pracownika oraz organu (art. 24 i nast. kpa).

Uchylając decyzje organów obu instancji składy orzekające wskazywały, że wprawdzie w rozpoznawanych sprawach prezydent miasta na prawach powiatu, realizujący zadania z zakresu administracji rządowej był organem właściwym do rozpoznania tych spraw, jednak z uwagi na to, że jest on jednocześnie organem wykonawczym gminy, która jest stroną postępowania administracyjnego i reprezentuje gminę na zewnątrz, podlega wyłączeniu na podstawie art. 24 § 1 pkt 1 i 4 kpa (sygn. akt II SA/Lu 405/05, II SA/Lu 406/05, II SA/Lu 502/05, II SA/Lu 832/05).

g/ Właściwość rzeczowa organów administracji.

W sprawie sygn. akt II SA/Lu 610/05 analizowany był problem właściwości rzeczowej organów administracji w sytuacji, gdy strona występuje z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji wydanej na podstawie nieobowiązującej już ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o przekazywaniu gospodarstw rolnych na własność Państwa za rentę i spłaty pieniężne (Dz. U. Nr 21, poz. 118). Obecnie nie istnieje także organ, który wydał tę decyzję.

Po dokonaniu analizy zmian ustawodawstwa w zakresie przepisów o rentach i emeryturach rolniczych oraz struktury administracyjnej kraju, Sąd wskazał, że wobec braku przepisów określających właściwość organów, do których należy omawiana kategoria spraw, przyjęć należy domniemanie kompetencji gminy na podstawie art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Skoro tak, organem właściwym do rozpoznania żądania stwierdzenia nieważności decyzji wydanej przez byłego naczelnika gminy jest samorządowe kolegium odwoławcze,

ponieważ z mocy art. 17 pkt 1 kpa jest ono organem wyższego stopnia w stosunku do organów samorządu terytorialnego.

h/ Przedstawicielstwo w postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym.

W trakcie rozpatrywania spraw celnych zdarzają się przypadki występowania w postępowaniu przed organami celnymi agencji celnych umocowanych do działania w formie przedstawicielstwa pośredniego określonego jednolicie: 1) w art. 253 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 9 stycznia 1997 r. Kodeks celny; 2) w art. 5 ust. 72 rozporządzenia Rady (EWG) Nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny.

Wymienione wyżej akty prawne, a nadto ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne bezpośrednio nie regulują wszystkich kwestii związanych z instytucją „przedstawicielstwa pośredniego”. Ogólnie rzecz ujmując, w postępowaniu celnym w warunkach określonych przepisami każda osoba (fizyczna czy prawna) ma prawo do działania przez przedstawiciela reprezentującego ją przed organami celnymi. Stosunek prawny, jaki łączy daną osobę (fizyczną czy prawną) z przedstawicielem jest niewątpliwie stosunkiem cywilnoprawnym.

W przypadku wykonania określonej czynności prawnej czy faktycznej przez przedstawiciela może to wywoływać skutki publicznoprawne dotyczące bezpośrednio mocodawcy i przedstawiciela (przedstawicielstwo pośrednie) lub tylko mocodawcy (przedstawicielstwo bezpośrednie).

W trakcie postępowania przed organami celnymi, jak i przed sądem administracyjnym pojawiały się kontrowersje między „przedstawicielem” a organem dotyczące charakteru instytucji w/w przedstawicielstwa, możliwości wypowiedzenia przedstawicielstwa przez obie strony tego stosunku i w związku z tym ważności czynności publicznoprawnych podejmowanych przez przedstawiciela.

Przykładowo, jeden z poglądów charakteryzował instytucję przedstawicielstwa jako rodzaj pełnomocnictwa określonego w art. 95-109 Kodeksu cywilnego inny z kolei przyjmował, iż jest to umowa zlecenia określona w art. 746 § 2 Kodeksu cywilnego.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w sprawie III SA/Lu 465/05 wyraził pogląd, iż przedstawicielstwo bezpośrednio jak i pośrednio określone w ww. przepisach prawa celnego należy rozumieć jako szczególny rodzaj pełnomocnictwa

upoważniający do dokonywania określonych czynności prawnych przed organami celnymi, do których mają zastosowanie przepisy prawa cywilnego, na podstawie art. 137 § 4 Ordynacji podatkowej.

i/ Dowody w postępowaniu administracyjnym.

W trakcie rozpatrywania sprawy III SA/Lu 171/04 wyrażono pogląd, iż organ obowiązany jest ustosunkować się do złożonej przez stronę w trakcie postępowania (przed tym organem) opinii biegłego jako dowodu potwierdzającego nieprawidłowe przeprowadzenie czynności kontrolnych przez Inspektorów Urzędu Kontroli Skarbowej. Organ winien wskazać czy traktuje ten dowód jako dowód z opinii biegłego, czy też traktuje treść tego dowodu jako pogląd strony w sprawie zawierający fachowe wyszczególnienie nieprawidłowości dokonanych czynności kontrolnych.

4. Zagadnienia odnoszące się do przepisów prawa materialnego.

a/ Prawo wspólnotowe a prawo polskie.

W okresie poprzedzającym pytanie prejudycjalne Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 czerwca 2005 roku (w sprawie I SA/Wa 679/05) do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu, o którym była mowa w części dotyczącej zagadnień procesowych, w trzech sprawach /pomijając 2 skargi odrzucone/ zapadły merytoryczne rozstrzygnięcie, które wymagały odniesienia się do zagadnienia stosunku prawa wspólnotowego do prawa polskiego.

W sprawach III SA/Lu 690/04 i III SA/Lu 728/04 (zarejestrowanych i rozstrzygniętych w Wydziale III tutejszego Sądu) oddalone zostały wyrokami z 11 lutego 2005 roku (*od których wniesiono skargi kasacyjne*) skargi na decyzje określające zobowiązanie podatkowe w podatku akcyzowym z tytułu wewnątrzwspólnotowego nabycia samochodów osobowych. Sąd orzekający w tych sprawach stwierdził, iż art. 90 i art. 25 TWE bezwzględnie zakazują protekcjonizmu oraz ustanawiają zasadę równego traktowania produktów krajowych i produktów

pochodzących z Państw Członkowskich w dziedzinie podatków wewnętrznych, zakazują ustanawiania opłat egzekwowanych w czasie lub w związku z przekroczeniem granicy państwa, które obciążają produkty importowane z wyłączeniem podobnych towarów krajowych. Jednakże regulowany ustawą z dnia 23 stycznia 2004 roku o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 29 poz. 257) i rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 roku w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 87, poz. 825 ze zm.) podatek akcyzowy jest jednym z elementów powszechnego systemu podatkowego obowiązującego w Polsce. Sam fakt nakładania akcyzy, jak i jej wysokość, nie narusza Traktatu, a nie można uznać, by obowiązek zapłaty akcyzy powstawał w związku z importem lub nabyciem wewnątrzspółnotowym tylko samochodów importowanych z wyłączeniem samochodów krajowych. Dyspozycją art. 80 ustawy o podatku akcyzowym objęte są również samochody krajowe, które po zakupie bez dokonywania rejestracji opuszczają teren kraju, a następnie po zmianie właściciela ponownie zostają wprowadzone na teren RP, a także samochody wyprodukowane w Polsce i sprzedawane na terenie kraju, zaś warunkiem obciążenia samochodu osobowego podatkiem akcyzowym jest brak jego rejestracji na terenie RP dokonanej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. Nr 53 z 2003r., poz. 515 z późn. zm.), a nie posiadanie przez niego statusu towaru niekrajowego. Do samochodu osobowego nie ma też zastosowania Dyrektywa Rady 92/12/EWG z dnia 25 lutego 1992 roku, gdyż jej art. 3 ust.1 wyraźnie określa, iż stosuje się ją tylko do wyrobów określonych jako zharmonizowane: olejów mineralnych, alkoholi i napojów alkoholowych oraz wyrobów tytoniowych. Natomiast w wyroku z dnia 25 maja 2005 roku w sprawie I SA/Lu 77/05 (*od wyroku tego wniesiono skargę kasacyjną*), w której kontroli Sądu podlegała zgodność z prawem decyzji odmawiającej stwierdzenia nadpłaty w podatku akcyzowym z tytułu wewnątrzspółnotowego nabycia samochodu osobowego, wyrażony został pogląd, iż wprawdzie samochody nie należą do wyrobów wymienionych w Dyrektywie 92/12/EWG, w związku z czym państwa członkowskie mogą według przyjętych przez siebie zasad regulować kwestie związane z ich opodatkowaniem podatkiem akcyzowym, jednakże z tym zastrzeżeniem, iż regulacje te nie mogą naruszać fundamentalnych swobód rynku wewnętrznego, w szczególności swobodnego przepływu towarów. Regulacje związane ze swobodą przepływu towarów zawierają, między innymi, powołane przez skarżącego art. 25

i art. 90 TWE. Ponieważ kwestionowane przez skarżącego przepisy ustawy o podatku akcyzowym opodatkowują wszystkie samochody osobowe rejestrowane po raz pierwszy na terytorium RP, bez względu na to czy są one pochodzenia krajowego, czy zagranicznego, to nie można, w ocenie Sądu, mówić o sprzeczności przepisów krajowych z art. 25 i art. 28 TWE. Jednakże pobieranie podatku akcyzowego na podstawie art. 80 ustawy o podatku akcyzowym w związku z § 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego narusza – zdaniem Sądu – art. 90 TWE. Wprawdzie, bowiem teoretycznie stawki podatkowe dla podobnych samochodów osobowych sprzedawanych w kraju, jako nowe i używane, są jednakowe w porównaniu do stawek dla nowych i używanych samochodów nabywanych wewnątrzspółnotowo, jednakże regulacja, że akcyzie podlegają samochody osobowe niezarejestrowane na terytorium kraju zgodnie z przepisami ustawy o ruchu drogowym, powoduje, że sprzedawane na terenie kraju używane samochody osobowe nie podlegają opodatkowaniu akcyzą (już wcześniej były zarejestrowane), sprowadzane zaś z państw członkowskich Unii obciąża podatek akcyzowy, którego wielkość zależy od wieku pojazdu. Wobec sprzeczności art. 80 ustawy o podatku akcyzowym z art. 90 TWE Sąd stwierdził, że przepis prawa krajowego nie może być zastosowany, a uiszczona na jego podstawie należność podatkowa winna być uznana za nadpłatę.

Element rozważań prawnych w kontekście prawa wspólnotowego znalazł się także w wyroku z dnia 16 listopada 2005 roku, sygn. akt I SA/Lu 378/05, w której, oddalając skargę na decyzję w przedmiocie podatku od towarów i usług za marzec i czerwiec 2004 roku, Sąd między innymi nie podzielił zarzutu, że art. 109 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535), niżej zwana „ustawą o VAT” w zakresie, w jakim uprawnia organ podatkowy do ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego w związku z zaniżeniem w deklaracji zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług, jest niezgodny z przepisami VI Dyrektywy Rady z dnia 17 maja 1977 roku w sprawie harmonizacji przepisów Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych /77/388/EWG/, gdyż obciąża podatników podatkiem innym niż wynikający z dokonania czynności opodatkowanych. Treść powołanego art. 109 ust. 4 nie pozostawia wątpliwości, że dodatkowe zobowiązanie podatkowe ustalane jest wyłącznie w sytuacji zaniżenia w deklaracji zobowiązania podatkowego i określenia jego prawidłowej wysokości decyzją organu podatkowego. Nie może, więc budzić

wątpliwości, że tak ukształtowane „dodatkowe zobowiązanie”, mimo że unormowane w ustawie podatkowej i poddane zasadom prawa podatkowego, nie jest podatkiem od towarów i usług, którego przedmiotowy zakres uregulowany jest art. 5 ustawy o VAT i nie jest też podatkiem od wartości dodanej, o którym mowa w art. 2 i art. 28a VI Dyrektywy Rady. Do art. 109 ust. 4, 5 i 8 ustawy o VAT, ze względu na identyczne brzmienie regulacji prawnej, odnieść można ocenę wyrażoną przez Trybunał Konstytucyjny, który - wypowiadając się co do zgodności z Konstytucją RP art. 27 ust. 5, 6 i 8 ustawy z dnia 8 stycznia 1993 roku o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz.50 ze zm.) - w wyroku z dnia 28 kwietnia 1998 roku, sygn. akt K 17/97, stwierdził, że dodatkowe zobowiązanie podatkowe ustalane przez organy podatkowe w wymiarze ustawowo określonym tylko nominalnie jest podatkiem, a w istocie jest sankcją administracyjną, bowiem nie ciąży ona na podatniku z tytułu wykonania czynności podlegającej opodatkowaniu, lecz nakładana jest na niego za nieprawidłowe naliczenie podatku w deklaracji. Nakładanie sankcji podatkowej mającej na celu dyscyplinowanie podatników dokonujących samoobliczenia podatku od towarów i usług przez poszczególne państwa członkowskie leży poza zakresem unormowań zawartych w VI Dyrektywie Rady. Sankcje takie nie mogłyby być także uznane za środki specjalne stanowiące odstępstwo od stosowania przepisów Dyrektywy w rozumieniu, jakie nadaje im jej art. 27. Istota regulacji zawartej w tym przepisie polega na zezwoleniu na odstępstwa od unormowań wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, skoro, więc w zakresie tych unormowań brak jest przepisów dotyczących podatkowych sankcji finansowych (przewidujących nakładanie sankcji bądź zakaz ich nakładania), to regulacja tej kwestii w ustawodawstwie krajowym nie może być uznana za odstępstwo od przepisów VI Dyrektywy.

b/ Orzeczenie o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej.

Rosnącą grupę spraw rozpoznawanych w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie stanowią sprawy ze skarg na decyzje w przedmiocie orzeczenia odpowiedzialności członka zarządu osoby prawnej za zaległości podatkowe tej osoby prawnej. Orzeczenia w tych sprawach są różne, a zależy to przede wszystkim od występującego w każdej z nich stanu faktycznego.

Dla przykładu w sprawach I SA/Lu 154/05 i I SA/Lu 267/05 wyrokami odpowiednio z 30 września 2005 roku i 23 listopada 2005 roku, decyzje organów podatkowych zostały uchylone. W drugim z orzeczeń Sąd nie podzielił poglądu wyrażonego przez organ I instancji, a podtrzymanego przez Dyrektora Izby Skarbowej, iż „nie można mówić o braku winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości, w sytuacji, gdy nie było podstaw do jej ogłoszenia”, dla ustalenia, bowiem odpowiedzialności członka zarządu na podstawie art. 116 § 1 ordynacji podatkowej konieczne jest nie tylko ustalenie pozytywnych jej przesłanek, czyli bezskuteczności egzekucji zaległości podatkowej oraz powstania zobowiązania w okresie pełnienia przez danego członka funkcji w zarządzie spółki, ale także wykazanie, że nie zachodzą przesłanki wyłączające tę odpowiedzialność. W przedmiotowej sprawie organy ograniczyły się do wykazania przesłanek pozytywnych, pomijając bądź dokonując błędnej oceny okoliczności wyłączających odpowiedzialność skarżącego za zaległości spółki. Sąd wskazał, że skoro skarżący pełnił funkcję wiceprezesa zarządu spółki do 2 października 2000 roku, to musi być oczywiste, iż tylko do tej daty miał wpływ na jej działalność. Gdyby w tym okresie wystąpiły przesłanki do zgłoszenia wniosku o upadłość, to niewątpliwie byłby to jego obowiązek, którego zaniedbanie mogłoby skutkować odpowiedzialnością w trybie art. 116 § 1 ordynacji podatkowej. Jeżeli natomiast stan taki zaistniał po tej dacie, to jest to okoliczność wyłączająca jego odpowiedzialność, bowiem ewentualne niezgłoszenie we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło bez jego winy. To, że taka sytuacja była obiektywna i niezależna od skarżącego nie może wywołać negatywnego dla niego skutku prawnego w postaci przeniesienia odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe spółki tylko, dlatego, iż - jak twierdzi organ odwoławczy - prowadziłoby to do „rozszerzenia systemu podatkowego”. Jednocześnie Sąd wyjaśnił, że wprowadzenia § 4 w art. 116 ordynacji podatkowej z dniem 1 stycznia 2003 roku oceniać należy jedynie jako redakcyjne uściślenie tego przepisu, gdyż w świetle art. 116 § 2 także wcześniej nie budziło wątpliwości, że dana osoba odpowiada za zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań powstałych w czasie, gdy pełniła ona funkcję członka zarządu spółki, bez względu na to, czy w czasie postępowania w tym przedmiocie pozostawała członkiem zarządu, czy też nie. Natomiast orzekając w sprawie I SA/Lu 154/05 Sąd stwierdził, że organy podatkowe nie wykazały, zgodnie z wymogami art. 122, art. 187 § 1, art. 191 i art. 210 § 4 ordynacji

podatkowej, że egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna, a nadto w dalece niewystarczający sposób odniosły się do twierdzeń strony, co do braku przesłanek zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

W sprawie I SA/Lu 524/04, również ze skargi na decyzję orzekającą o odpowiedzialności członka zarządu za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, wyrokiem z dnia 18 marca 2005 roku Sąd skargę oddalił, uznając za nieuzasadniony, między innymi, zarzut strony, że wobec solidarnej odpowiedzialności członków zarządu, o której stanowi art. 116 § 1 ordynacji podatkowej, decyzja w tym przedmiocie powinna być skierowana do wszystkich członków zarządu. Zgodnie z art. 91 ordynacji podatkowej do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosuje się przepisy kodeksu cywilnego dla zobowiązań cywilnoprawnych, stosownie zaś do nich solidarność dłużników polega na tym, iż kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać spełnienia całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregośkolwiek z dłużników zwalnia pozostałych, przy czym aż do całkowitego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani (art. 366 kc). W orzecznictwie i piśmiennictwie w tym zakresie nie jest sporne, że przepisy kodeksu cywilnego o odpowiedzialności solidarnej stosuje się zarówno do sytuacji, gdy dług podatkowy jest solidarny (zobowiązanie solidarne), jak i do sytuacji, gdy występuje tylko odpowiedzialność solidarna za cudzy dług (art. 107 i nast. ordynacji podatkowej). W związku z tym nie budzi wątpliwości, że uprawnienie wierzyciela publicznoprawnego może być skutecznie zrealizowane w stosunku do wybranego dłużnika, na którego zostanie wydany tytuł wykonawczy. Organy podatkowe nie miały, więc obowiązku, aby jedną decyzją obejmować wszystkich członków zarządu. Z istoty solidarności (art. 366 § 1 kc w związku z art. 91 i art. 116 § 1 ordynacji podatkowej) wynika zaś, że zapłata podatku przez któregośkolwiek z dłużników zwalnia z zapłaty pozostałych, a ten, który zapłacił podatek, może dochodzić zwrotu części zapłaty od pozostałych dłużników, tu: członków zarządu.

Podobnie w sprawie I SA/Lu 218/05, dotyczącej jednak odpowiedzialności byłego wspólnika spółki cywilnej za zaległości podatkowe tej spółki, oddalając skargę wyrokiem z dnia 21 września 2005 roku Sąd wyraził pogląd, że w związku z wyraźnym brzmieniem przepisów rozdziału 15 ordynacji podatkowej o solidarnej odpowiedzialności osób trzecich z podatnikiem, płatnikiem, czy inkasentem należy

przyjąć, iż organ podatkowy nie jest zobowiązany do wydania decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej w każdym przypadku zaistnienia przesłanek ustawowych odpowiedzialności osób trzecich. Wystąpienie przesłanek określonych w przepisach tam zawartych daje organowi podatkowemu jedynie prawo do wydania decyzji w sprawie przeniesienia odpowiedzialności podatkowej na określoną osobę trzecią. Uprawnienia wierzyciela – organu podatkowego – określone w rozdziale 15 ordynacji podatkowej mogą być skutecznie realizowane w stosunku do wybranego dłużnika (osoby trzeciej) tam wymienionej. W sytuacji, gdy zaistnieją okoliczności przemawiające za przeniesieniem odpowiedzialności podatkowej zarówno na nabywcę przedsiębiorstwa – art. 112 ordynacji podatkowej, jak i na wspólników spółki cywilnej - art. 115 tej ustawy, do organów podatkowych należy decyzja o podjęciu postępowania w tym zakresie, a także wybór podmiotu, na który odpowiedzialność ma być przeniesiona, a żaden przepis ordynacji podatkowej nie określa kolejności, w jakiej organ podatkowy byłby zobowiązany do ustalania odpowiedzialności podatkowej osób trzecich za zobowiązania podatkowe podatnika w sytuacji, gdy zaistniałyby przesłanki do przeniesienia odpowiedzialności na różne podmioty.

c/ Zagospodarowanie przestrzenne.

W roku 2005 nadal występowały sprawy ze skarg na uchwały rad gmin rozstrzygające o zarzutach wnoszonych w trybie art. 24 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15, poz. 138 ze zm.).

Analiza orzeczeń z tego zakresu wskazuje na niejednokrotnie błędną kwalifikację zarzutów jako protestów, mimo, że ustalenia przyjęte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego naruszały interes prawny lub uprawnienie podmiotu kwestionującego te ustalenia. Błędną kwalifikacją zarzutów jako protestów skutkowało stwierdzeniem nieważności zaskarżonej uchwały rady gminy (sygn. akt II SA/Lu 199/05, II SA/Lu 694/05).

Przekroczenie granic tzw. władztwa planistycznego było przedmiotem rozważań w sprawie sygn. akt II SA/Lu 386/05. Sąd wskazał, że ustalenia przyjęte w projekcie planu nie mogą zawierać zapisów wprowadzających dowolne ograniczenia uprawnień właścicieli – zakazy i nakazy nie przewidziane w ustawie. Takim niedopuszczalnym ograniczeniem jest określenie w projekcie planu górnego

pułapu produkcji inwentarza w fermie hodowlanej na 500 dużych jednostek przeliczeniowych (DJP) na terenie przeznaczonym do produkcji rolnej – fermy hodowlane. Ustawodawca wprowadzając ochronę środowiska dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie wprowadza limitu produkcji, lecz obowiązek sporządzania raportu oddziaływania na środowisko. Wprowadzenie takiego limitu przez ustalenia zawarte w projekcie planu przesądza o przekroczeniu władztwa planistycznego.

Relacje między ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym a ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717) były przedmiotem analizy w sprawie sygn. akt II SA/Lu 340/05.

Wykładnia art. 85 i 87 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prowadzi do wniosku, że po dniu 31 grudnia 2003 r. nie może toczyć się – na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym – postępowanie w przedmiocie zmiany planu uchwalonego przed dniem 1 stycznia 1995 r. Od dnia 1 stycznia 2001 r. nie są możliwe zmiany dotychczasowych planów uchwalonych do dnia 1 stycznia 1995 r., bowiem plany takie wygasły z mocy art. 87 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W sprawach sygn. akt II SA/Lu 299/05 i II SA/Lu 621/05 ze skarg wniesionych w trybie art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) na uchwały w przedmiocie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sąd wskazał na niedopuszczalność skarg, gdyż zaskarżone uchwały nie weszły w życie i przez to nie wywołały skutków prawnych. Nastąpi to dopiero po ogłoszeniu w dzienniku urzędowym województwa lubelskiego oraz po upływie *vacatio legis*.

Natomiast w sprawie sygn. akt II SA/Lu 365/05 Sąd wskazał, że art. 101 ustawy o samorządzie gminnym nie wyznacza żadnych terminów do wniesienia wezwania do usunięcia naruszenia prawa. Wezwanie to może być wniesione w każdym czasie po wejściu w życie aktu prawa miejscowego skarżonego przez stronę, a więc także uchwały w przedmiocie planu miejscowego.

Istotny problem prawny był przedmiotem rozważań w sprawie sygn. akt II SA/Lu 887/05 ze skargi na uchwałę rady gminy, którą przyjęto studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Dokonując analizy charakteru prawnego studium i jego znaczenia dla sporządzenia planu miejscowego, Sąd wskazał, że jakkolwiek studium jest aktem kierownictwa wewnętrznego, dopuszczalna jest, co do zasady, skarga na uchwałę w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Podstawą prawną sądowej kontroli studium, wobec uznania możliwości jego zaskarżenia na podstawie art. 101 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym jest przepis art. 3 § 2 pkt 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 ze zm.).

d/ Ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Spośród spraw z tego zakresu rozstrzyganych w roku 2005 zwraca uwagę problematyka związana z ochroną własności oraz zasadami współżycia społecznego, rozważane w związku z zarzutami podnoszonymi w skargach.

W sprawie sygn. akt II SA/Lu 345/05 wskazano w motywach wyroku, iż zasady współżycia społecznego nie stanowią dyrektywy przy wykładni przepisów materialnego prawa administracyjnego. Natomiast rozstrzygając sprawę sygn. akt II SA/Lu 707/04 Sąd wskazał, że ze względu na treść art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie, z którym decyzja o warunkach zabudowy nie rodzi praw do terenu oraz nie narusza prawa własności i uprawnień osób trzecich, w postępowaniu tym nie można skutecznie powoływać się na ochronę wynikającą z art. 140 kc. Dotyczy to również art. 1 Protokołu dodatkowego do Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności w zakresie prawa do poszanowania mienia. Ochrona w świetle konwencji nie jest ochroną absolutną i odwołuje się do standardów ochronnych wprowadzonych przez prawo krajowe Państwa – strony konwencji np. w celu ochrony interesu publicznego.

Rozstrzygając sprawę na decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego, Sąd poddał analizie pojęcie inwestycji celu publicznego. W kształcie jaki pojęciu temu nadała ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym widoczne jest zerwanie z kryterium podmiotowym czy funkcjonalnym, przesądzającymi dotychczas o zaliczeniu inwestycji do tej kategorii. Po wejściu

w życie wskazanej ustawy inwestycję celu publicznego stanowi każde działanie o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym, które realizuje cele publiczne, bez względu na to, kto jest inwestorem. Przy takim rozumieniu inwestycji celu publicznego nie ma znaczenia zaangażowanie środków publicznych. Inwestycja może być zrealizowana zarówno ze środków publicznych jak i prywatnych pod warunkiem jednak, iż mieści się w katalogu celów publicznych wymienionych w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.).

e/ Sprawy z zakresu prawa budowlanego.

Na tle stosowania przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 ze zm.) zwraca uwagę problematyka związana z zatwierdzeniem projektu budowlanego i udzieleniem pozwolenia na budowę, użytkowaniem obiektu budowlanego, opłatą legalizacyjną oraz rozbiórką obiektu budowlanego.

1) Zatwierdzenie projektu budowlanego i udzielenie pozwolenia na budowę.

Znaczenie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu dla rozstrzygnięcia sprawy o udzielenie pozwolenia na budowę (art. 32 ust. 4 pkt 1 i 35 ust. 1 pkt 1) było przedmiotem rozważań w sprawie sygn. akt II SA/Lu 484/05. Oddalając skargę na decyzję odmawiającą udzielenia pozwolenia na budowę Sąd wyraził zapatrywanie, że utrata ważności decyzji o warunkach zabudowy po wszczęciu postępowania o udzielenie pozwolenia na budowę, a przed jego zakończeniem, uniemożliwia udzielenie pozwolenia na budowę.

Prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (art. 3 pkt 11 i art. 32 ust. 4 pkt 2) rozważano w sprawach sygn. akt II SA/Lu 310/05 i II SA/Lu 617/05. Współwłaściciel, przy braku zgody pozostałych współwłaścicieli, nie legitymuje się prawem do dysponowania nieruchomością na cele budowlane. Oświadczenie inwestora o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (art. 32 ust. 4 pkt 2) jest niewystarczające do udzielenia pozwolenia

na budowę, jeśli ze zgromadzonych dowodów wynika, że inwestor jest współwłaścicielem nieruchomości, a co najmniej wątpliwe jest by pozostali współwłaściciele wyrazili zgodę na przeznaczenie nieruchomości do zabudowy (II SA/Lu 310/05).

Możliwość uzyskania pozwolenia na budowę obejmującego część zamierzenia inwestycyjnego była przedmiotem rozważań w sprawach sygn. akt II SA/Lu 766/04 i II SA/Lu 280/04.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 Prawa budowlanego pozwolenie na budowę może dotyczyć części zamierzenia inwestycyjnego, jeśli część ta może funkcjonować samodzielnie zgodnie z przeznaczeniem. Wymogu tego nie spełnia gazociąg bez urządzeń wchodzących w skład sieci gazowej w myśl rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. Nr 97, poz. 1055). Gazociąg bez innych urządzeń wchodzących w skład sieci gazowej takich jak stacje gazu, układy pomiarowe, tłocznie gazu, nie może funkcjonować samodzielnie (II SA/Lu 766/04).

Analogiczne stanowisko wyrażone w sprawie sygn. akt II SA/Lu 280/04, której przedmiotem było udzielenie pozwolenia na budowę polegającą na montażu anten nadawczych i odbiorczych oraz radiolinii wraz z instalacją na istniejącej wieży. W sprawie tej uchylono decyzję organu odwoławczego wobec niewyjaśnienia, czy anteny i inne urządzenia istniejącej wieży, wybudowanej na podstawie oddzielnego pozwolenia na budowę, mogą funkcjonować samodzielnie zgodnie z przeznaczeniem.

Art. 36 a ust. 2 Prawa budowlanego w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 93, poz. 888), był przedmiotem analizy w sprawie sygn. akt II SA/Lu 215/05. Orzekając o uchyleniu decyzji organów obu instancji Sąd wskazał, że uchylenie decyzji o pozwoleniu na budowę wobec istotnego odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego możliwe jest w trakcie realizacji inwestycji. Zakończenie budowy wyklucza zastosowanie art. 36a ust. 2 Prawa budowlanego.

2) Użytkowanie obiektu budowlanego.

Spośród spraw z tego zakresu w związku ze stosowaniem art. 59 Prawa budowlanego, zwraca uwagę orzeczenie wydane w sprawie sygn. akt II SA/Lu

879/04. Oddalając skargę na decyzję w przedmiocie pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego, Sąd wyraził stanowisko, że wspólnik spółki cywilnej uprawniony do prowadzenia spraw spółki, legitymowany jest samodzielnie do wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego. W przypadku spełnienia wymogów określonych w art. 59 ust.1 Prawa budowlanego, właściwy organ nie może odmówić udzielenia pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego nawet, jeśli sprzeciwiają się temu inni wspólnicy.

3) Opłata legalizacyjna.

W sprawach z tego zakresu skargi dotyczyły głównie wysokości opłaty legalizacyjnej ustalonej na podstawie art. 49 ust. 1 i 2 oraz art. 49 b ust. 4 i 5 Prawa budowlanego.

Oddalając skargi składy orzekające wskazywały, iż wysokość opłaty legalizacyjnej ściśle określają przepisy Prawa budowlanego i brak jest normatywnych podstaw ku temu, by wysokość opłaty indywidualizować w zależności od sytuacji materialnej osoby zobowiązanej do jej uiszczenia, uwzględniać zasady współżycia społecznego, czy też wysokość opłaty odnosić do wartości obiektu, co zarzucali skarżący (II SA/Lu 339/04, II SA/Lu 279/05, II SA/Lu 391/05).

4) Rozbiórka obiektu budowlanego.

Znaczna część skarg dotyczyła spraw, w których nakazano rozbiórkę obiektu budowlanego ze względu na to, że inwestor nie wykonał obowiązków nałożonych w trybie art. 48 ust 3 oraz art. 49 b ust. 2, czy też nie uiszczył opłaty legalizacyjnej.

Skargi w tej kategorii spraw były oddalane, a składy orzekające wskazywały, że w takiej sytuacji decyzja nakazująca rozbiórkę ma charakter związany, determinowany faktem nieuiszczenia bądź to opłaty legalizacyjnej, bądź niewykonania obowiązków nałożonych na podstawie wymienionych powyżej przepisów prawa (II SA/Lu 501/05, II SA/Lu 374/05, II SA/Lu 727/05).

f/ Sprawy „kombatanckie”.

W tej kategorii spraw, w dalszym ciągu najliczniejszą grupę stanowiły skargi na decyzje Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych o odmowie przyznania uprawnień kombatanckich, a wśród nich wystąpiła znaczna liczba skarg na decyzje o odmowie przyznania tych uprawnień dotyczące osób, które przebywały jako dzieci poczęte w hitlerowskich więzieniach, obozach koncentracyjnych i ośrodkach zagłady oraz w innych miejscach odosobnienia, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 371 ze zm.).

Organ administracji prezentował pogląd, że dotyczący tej materii wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 1996 r. sygn. akt II ARN 40/96, według którego za osobę podlegającą represjom w hitlerowskich obozach koncentracyjnych należy rozumieć także dziecko poczęte, jeżeli urodzi się żywe, w obecnym stanie prawnym utracił swoją aktualność. Wskazywano, że na mocy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o zmianie ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 139, poz. 646) skreśleniu uległ art. 8 § 2 kc, a nadto zmieniono treść art. 1 ust. 1 ustawy i uchylono ust. 2 tego przepisu. Zdaniem organu, w obecnej sytuacji należy uznać za wiążącą zasadę określoną w art. 8 § 1 kc, w myśl, której zdolność prawna przysługuje człowiekowi od chwili urodzenia. Wszelkie wyjątki od tej zasady muszą zaś znajdować uzasadnienie w przepisach szczególnych rangi ustawowej.

We wszystkich wyrokach wydanych w powyższych sprawach zaskarżone decyzje zostały uchylone (np. sygn. akt II SA/Lu 485/05, II SA/Lu 459/05, IISA/Lu 296/05 i in.).

W ocenie składów orzekających, przepis art. 8 kc, nie reguluje kwestii praw nasciturusa, ale wyłącznie kwestię zdolności prawnej, przyznającej ją istniejącym osobom fizycznym.

Okoliczność ta nie przesądza jednak sama przez się o niedopuszczalności uznania pobytu ciężarnej kobiety w obozie za represję w stosunku do dziecka jeszcze nienarodzonego.

Wprawdzie literalne brzmienie art. 4 ustawy o kombatantach (...), wskazywałoby na objęcie zakresem ustawy osób już narodzonych, jednak wykładnia systemowa i celowościowa tego przepisu nakazuje uznanie, że ma on także zastosowanie do osób, które represjom w nim określonym poddane zostały jeszcze przed swoim narodzeniem. Nie sposób, bowiem uznać, że pobyt kobiety w ciąży w obozie lub innym miejscu odosobnienia, w warunkach wskazanych w ustawie, nie stanowił represji wobec jej nienarodzonego jeszcze dziecka.

Wypada w tym miejscu zauważyć, że kwestia powyższa nie jest jednolicie rozstrzygana w skali kraju. W szczególności w wyrokach: WSA w Warszawie z dnia 16 września 2004 r. sygn. V SA/Wa 1053/04 i WSA w Bydgoszczy z dnia 30 września 2004 r. sygn. II SA/Bd 578/04 wyrażono pogląd przeciwny, zgodny ze stanowiskiem Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Liczna była też grupa skarg na decyzje odmawiające przyznania uprawnień kombatanckich z tytułu przebywania przez dzieci w wieku poniżej 14 lat w miejscach odosobnienia, w których pobyt miał charakter eksterminacyjny, a osoby tam osadzone pozostawały w dyspozycji hitlerowskich władz bezpieczeństwa (art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy o kombatantach (...)).

W sprawach tych, organ administracji odmawiając przyznania uprawnień z powyższego tytułu, uznawał za niewiarygodne zeznania świadków potwierdzających fakt przebywania wnioskodawców w obozie hitlerowskim, gdyż świadkowie ci w chwili osadzenia mieli po kilka lat i z tego względu, a także z uwagi na liczebność obozu nie mogli – zdaniem organu – pamiętać poszczególnych osób. Niekiedy podnoszono również, że świadkowie pochodzili z innych miejscowości i także z tego względu nie mogli znać osoby ubiegającej się o uprawnienia kombatanckie.

Decyzje zaskarżone w tych sprawach były uchylane, a w uzasadnieniach wyroków wskazywano, że w sprawach dotyczących uprawnień kombatanckich postępowanie dowodowe powinno być prowadzone z uwzględnieniem szczególnych warunków życia w okresie okupacji. Trudna sytuacja życiowa, stałe poczucie zagrożenia ze strony okupanta czy dramatyczne przeżycia osób przebywających w obozach hitlerowskich jednoczyły ludzi, którzy zapamiętywali się na całe życie, nawet, jeśli w tym czasie były kilkuletnimi dziećmi, a zatem w sprawach tych najbardziej wiarygodnym źródłem dowodowym są źródła osobowe – szczególnie zeznania świadków oraz wnioskodawców. Okoliczność, że w obozie przebywała

duża liczba osób nie może automatycznie wykluczać możliwości zapamiętywania przez zindywidualizowanych więźniów obozu innych osób przebywających w tym samym okresie w obozie. Takie założenie jest nielogiczne, albowiem prowadzi do błędnej tezy, że w dużych skupiskach ludzkich jednostki zupełnie wzajemnie się nie znają. Dlatego też - zdaniem składów orzekających - ocena dowodów dokonana w zaskarżonych decyzjach jest wadliwa, a decyzje te naruszają przepisy postępowania administracyjnego w stopniu mającym istotny wpływ na wynik sprawy. (sygn. II SA/Lu 741/04; sygn. II SA/Lu 740/04 i in.).

W wyroku z dnia 20.10.2005 r. sygn. II SA/Lu 707/05 oddalającym skargę na decyzję o odmowie przyznania uprawnień kombatanckich, podzielono pogląd organu administracji, że współpraca z organizacją niepodległościową polegająca na przenoszeniu informacji i meldunków, dostarczaniu odzieży, żywności i pieniędzy nie mieści się w normatywnym zakresie pojęć: „działalności kombatanckiej”, „działalności równorzędnej z działalnością kombatancką” ani „represji”.

Analizując unormowanie art. 1 ust. 2 pkt 3 i 5 ustawy kombatanckiej podkreślono, że kryterium i przesłanką decydującą o tytule do przyznania uprawnień kombatanckich jest „służba”, nie zaś jakakolwiek „współpraca”. Z pojęciem „służby” nierozzerwalnie wiążą się zaś takie kreujące ją elementy, jak przysięga, przynależność organizacyjna oraz podporządkowanie służbowe.

Zagadnienie przyznania uprawnień kombatanckich z tytułu dawania schronienia osobom narodowości żydowskiej lub innym osobom, za których ukrywanie w latach 1939 – 1945, ze względu na ich narodowość lub działalność na rzecz suwerenności i niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej – groziła kara śmierci (art. 2 pkt 3¹ ustawy) wystąpiło w sprawie II SA/Lu 641/05. Wyrokiem z dnia 12 października 2005 r. Sąd oddalił skargę na decyzję odmawiającą przyznania stronie uprawnień kombatanckich na podstawie cyt. przepisu.

W uzasadnieniu wyroku wskazano, że udział skarżącej w udzielaniu przez jej matkę i babkę schronienia osobom, o których mowa w tymże przepisie, ograniczał się do okazjonalnego i incydentalnego dostarczania im żywności – na polecenie matki.

W ocenie Sądu, brak jest podstaw do rozszerzającej wykładni przywołanego przepisu i objęcia jego dyspozycją osób nie mających wpływu na podjęcie w owym czasie ryzykownych decyzji, za które groziła ze strony władz okupacyjnych nawet utrata życia, albowiem przepis ten takich możliwości nie przewiduje w sytuacji, gdy

osoby małoletnie przebywały pod opieką i władzą rodzicielską swoich rodziców. Okazywanie pomocy i akceptowanie faktu pobytu osób ukrywających się, nie może być uznane za spełnienie przesłanki określonej w ustawie, która zawęży grono osób mogących otrzymać uprawnienia kombatanckie z tego tytułu. W tej mierze uzasadnienie powołuje się na wyroki NSA: z dnia 10 kwietnia 2002 r. sygn. akt V SA 2124/01 i z dnia 17 kwietnia 2002 r. sygn. akt V SA 2221/01.

Ubocznie wypada zauważyć, że odmienny pogląd (jak się wydaje idący za daleko), wypowiedziano w uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 21 kwietnia 2004 r. sygn. akt 4 II SA/Wr 873/01, w którym sformułowano następującą tezę: „Dziecku, którego rodzice udzielili schronienia osobom wymienionym w art. 2 pkt 3¹ ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 950 ze zm.), przysługuje z tego tytułu uprawnienie określone w ustawie (ONSA i WSA z 2005 r. z. 6(9), poz. 126).

W sprawie II SA/Lu 859/04 ponownie wystąpił problem instrukcji Komendanta Głównego ZWZ – AK gen. Kazimierza Sosnkowskiego z dnia 4 grudnia 1939 r., która określała minimalny wiek osób przyjmowanych do organizacji (kwestia ta była omawiana w informacji w roku ubiegłym). Wyrokiem z dnia 26.01.2005 r. Sąd uchylił decyzję Kierownika Urzędu do Spraw Kombatanatów i Osób Represjonowanych, odmawiającą uchylenia w trybie postępowania wznowieniowego decyzji dotychczasowej o odmowie przyznania uprawnień kombatanckich, w której organ powoływał się m.in. na wspomnianą instrukcję i z tego powodu odmówił wiarygodności innym dowodom w sprawie. Sąd uznał taką ocenę dowodów za dowolną. Stwierdził, że nie można stwierdzić, iż instrukcja powyższa była w sposób bezwzględny i rygorystyczny przestrzegana. Wręcz przeciwnie, nie można wykluczyć, że odstępowano od niej w określonych sytuacjach uzasadnionych realiami walki konspiracyjnej prowadzonej przez ruch oporu. Podkreślono przy tym, że żadnego ograniczenia wiekowego dla osób prowadzących działalność kombatancką nie zawiera sama ustawa z dnia 24 stycznia 1991 r.

W 2005 r. znacznie zmniejszyła się liczba skarg na decyzje dotyczące pozbawienia uprawnień kombatanckich. W większości z tych spraw skargi zostały oddalone, gdyż Sąd uznał za prawidłowe ustalenia organu, iż osoby, których to dotyczyło, uprawnienia kombatanckie uzyskały wyłącznie z tytułu działalności w charakterze „uczestników walk o ustanowienie i utrwalenie władzy ludowej” (art. 25

ust. 2 pkt 2 ustawy kombatanckiej), a nie zachodziły okoliczności uzasadniające zachowanie uprawnień (wyroki: z 17 lutego 2005 r. sygn. akt II SA/Lu 32/05 i z 25 maja 2005 r. sygn. akt II SA/Lu 361/05), bądź też pozbawienie uprawnień nastąpiło wobec stwierdzenia zatrudnienia stron w strukturach Urzędów Bezpieczeństwa (art. 25 ust. 2 pkt 1 lit. a w zw. z art. 21 ust. 2 pkt 4 lit. a ustawy), a nie zachodziła sytuacja wyłączająca pozbawienie uprawnień określona w art. 21 ust. 3 pkt 1 ustawy kombatanckiej (sygn. akt II SA/Lu 301/05 i II SA/Lu 611/05).

g/ Sprawy dotyczące osób deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy.

W orzeczeniach wydawanych w szeregu spraw dotyczących stosowania zarówno przepisów ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, jak również ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR, jednolicie prezentowano pogląd, że nie jest dopuszczalne wyłączenie spod działania tych ustaw dzieci urodzonych w obozach pracy, na deportacji, w miejscach zsyłek oraz pracy przymusowej. Samo przebywanie dzieci w takich miejscach należy uznać za represję z przyczyn politycznych, narodowościowych i religijnych określoną w art. 4 ust. 1 pkt 3 lit. a i b ustawy o kombatantach.

Także na gruncie przepisów ustawy o świadczeniu pieniężnym (...) Sąd przeciwstawiał się zawężającej wykładni jej art. 2 pkt 2 dokonywanej przez organ administracji i przyjmował za Naczelnym Sądem Administracyjnym, iż „... o deportacji (wywiezieniu) można mówić zarówno wtedy, gdy dziecko zostało wywiezione wraz z rodzicami na roboty przymusowe, jak i wtedy, gdy wywieziona na roboty przymusowe kobieta urodziła dziecko w miejscu wykonywania tych robót. Nie sposób, bowiem racjonalnie uzasadnić, że sytuacja małego dziecka wywiezionego wraz z matką na roboty przymusowe jest inna od sytuacji urodzonego już po wywiezieniu matki na roboty przymusowe. Jeśli przyjmie się, że o represji nie decyduje wiek dziecka oraz to, czy faktycznie pracowało, to nie powinno również budzić wątpliwości, że osobą represjonowaną jest również dziecko urodzone w

miejscu wykonywania pracy przymusowej przez deportowaną matkę (wyrok NSA z 19 sierpnia 2004 r. sygn. OSK 135.04).

Decyzje odmawiające przyznania świadczenia pieniężnego takim osobom, były przez WSA w Lublinie uchylane (sygn. akt II SA/Lu 790/04; II SA/Lu 673/04).

W wyroku z 19 kwietnia 2005 r. sygn. akt II SA/Lu 236/05 Sąd uznał, że okresem 6 miesięcy przebywania w miejscu wykonywania pracy przymusowej wymaganym przez art. 2 pkt 2 ustawy należy objąć także dziecko, które po urodzeniu w miejscu wykonywania pracy przymusowej przez matkę przebywało w tym miejscu krócej niż 6 miesięcy, jednakże brakujący okres przeżyło w łonie matki (przebywającej w takich warunkach) i następnie urodziło się żywe.

W uzasadnieniu powyższego wyroku przedstawiono obszerną i interesującą argumentację prawną na rzecz rozszerzającej wykładni przepisu art. 2 pkt 2 ustawy o świadczeniu pieniężnym (...).

Podobne zagadnienie wystąpiło w sprawie II SA/Lu 640/05, w której wyrokiem z 21 września 2005 r. również uchylono decyzję odmawiającą przyznania świadczenia pieniężnego, a w uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że obowiązkiem organu administracji jest dokładne ustalenie, jak długo trwała deportacja ciężarnej matki wnioskodawczynie i doliczenie tego okresu do okresu przebywania w obozie wnioskodawczynie już po urodzeniu.

h/ Sprawy dotyczące nieruchomości.

W sprawach dotyczących nieruchomości problematyka była zróżnicowana. Przeważały sprawy, których przedmiotem było wywłaszczenie nieruchomości, odszkodowanie za wywłączoną nieruchomość, zwrot nieruchomości wywłaszczonej, zwrot nieruchomości przejętej na własność Skarbu Państwa, scalenie gruntów, podział nieruchomości.

Na uwagę zasługują następujące zagadnienia, występujące w omawianych sprawach:

1) Na tle ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Analizując przepisy art. 98 ust. 1 i 3 w zw. z art. 129 i 130 oraz 150-156 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, Sąd uznał,

że wprowadzie o publicznym charakterze drogi decyduje zasadniczo uprzednie formalne zaliczenie jej przez właściwy podmiot do określonej ustawowo kategorii, to jednak przy ustalaniu odszkodowania za nieruchomością przejętą przez gminę w celu przeznaczenia jej pod drogę publiczną warunek ten jest niemożliwy do zrealizowania, zaś publiczny charakter drogi wynika z decyzji właściwego organu, zatwierdzającego podział oraz z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przyjętego i zaakceptowanego uchwałą rady gminy (II SA/Lu 719/04).

Wyjaśniając pojęcie innego celu niż określony w decyzji o wywłaszczeniu w rozumieniu przepisu art. 136 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami Sąd uznał, że pojęcia tego nie można utożsamiać wyłącznie ze zrealizowaniem konkretnej inwestycji o charakterze publicznym. W ocenie sądu aktualne pozostaje stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy o gospodarce gruntami, iż także rozporządzenie nieruchomością, w wyniku, którego prawo użytkowania wieczystego przechodzi na inny podmiot jest następstwem niewykorzystania nieruchomości na cel określony w decyzji i jego skutkiem staje się niemożność takiego wykorzystania w przyszłości. Jednocześnie w sprawie tej Sąd zwrócił uwagę, że termin złożenia wniosku o zwrot wywłaszczonej nieruchomości lub jej części, określony w art. 136 ust. 5 jest terminem prawa materialnego, a więc nie może zostać przywrócony na podstawie przepisów art. 58 – 60 kodeksu postępowania administracyjnego (II SA/Lu 49/05).

Natomiast na gruncie art. 229 a ustawy, dodanego przez art. 1 pkt 143 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 141, poz.1492) zmieniającej ustawę o gospodarce nieruchomościami z dniem 22 września 2004 r., stanowiącego, że roszczenie o zwrot nieruchomości nie przysługuje, gdy na nieruchomości został zrealizowany inny cel niż określony w decyzji o wywłaszczeniu, jeśli w dniu wydania tej decyzji mógł on stanowić podstawę wywłaszczenia, Sąd wskazał w jednej ze spraw, że wybudowanie ulicy, a następnie jej poszerzenie mieści się w katalogu celów i zadań wywłaszczenia, określonych w ustawie z 1958 r., na podstawie której wydana została decyzja wywłaszczeniowa, a zatem skarżącej nie przysługuje roszczenie o zwrot nieruchomości (II SA/Lu 400/05).

2) Na tle ustawy z dnia 26 lipca 2001 r. o nabywaniu przez użytkowników wieczystych prawa własności nieruchomości (Dz. U. z 2001 r., Nr 113, poz. 1209 ze zm.).

Jedną z przesłanek, które łącznie muszą zostać spełnione przez osobę fizyczną będącą użytkownikiem wieczystym, by mogła ona uzyskać przysługujące z tej ustawy roszczenie o nieodpłatne nabycie prawa własności nieruchomości jest wymóg posiadania przez osoby zainteresowane prawa użytkowania lub współużytkowania wieczystego nieruchomości w dniu 26 maja 1990 r. oraz w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 26 lipca 2001 r.

Analizując przesłanki tożsamości użytkownika wieczystego w obu datach, Sąd wyraził pogląd, że w sytuacji, kiedy nastąpiła zmiana w osobie użytkownika lub współużytkownika wieczystego w czasie między określonymi w ustawie datami granicznymi dla uzyskania roszczenia o nabycie prawa własności, tj. dniem 26 maja 1990 r., a dniem wejścia w życie ustawy, następcą prawny pod tytułem ogólnym, który tylko w dniu wejścia w życie ustawy był użytkownikiem wieczystym uzyskuje roszczenie o nieodpłatne nabycie prawa własności tej nieruchomości. W przypadku natomiast nabycia prawa użytkowania wieczystego w drodze sukcesji szczególnej (w drodze umowy) następcą prawny nie uzyskuje roszczenia, o jakim mowa. Przedmiotem sukcesji pod tytułem szczególnym jest, bowiem pojedyncze określone prawo lub określone prawa, ale nie ogół praw majątkowych zbywcy. Na nabywcę prawo przechodzi w takich granicach, w jakich przysługiwało poprzednikowi. Osoba, która była użytkownikiem wieczystym w dniu 26 maja 1990 r. nie nabyła jeszcze roszczenia, o jakim mowa w art. 1 ust. 1 powołanej ustawy, ponieważ do tego niezbędnym było posiadanie tego prawa także w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 26 lipca 2001 r. Następcą prawny tej osoby – nabywający od niej prawo użytkowania wieczystego w drodze umowy – nie mógł więc nabyć tą drogą roszczenia o uzyskanie prawa własności (II SA/Lu 248/05).

i/ Ochrona środowiska

W sprawach z tego zakresu zwracają uwagę zapatrywania wyrażone w związku ze stosowaniem ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy

- Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2001 r. Nr 100, poz.1085 ze zm.)

W dwóch sprawach na gruncie przepisu art. 12 ust. 1 tej ustawy, stanowiącego, że władający w dniu wejścia w życie ustawy powierzchnią ziemi, na której przed wejściem w życie ustawy nastąpiło zanieczyszczenie ziemi lub gleby albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu spowodowane przez inny podmiot, jest obowiązany do zgłoszenia tego faktu właściwemu staroście w terminie do dnia 30 czerwca 2004 r., Sąd wyraził pogląd, że następstwo prawne nie ma znaczenia dla możliwości zastosowania tego przepisu. W ocenie Sądu także następca prawny pod tytułem ogólnym podmiotu, który spowodował zanieczyszczenie ziemi lub gleby albo niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu należy do kręgu podmiotów, które obowiązane są dokonać zgłoszenia, o którym mowa w tym przepisie (II SA/Lu 343/05 i II SA/Lu 344/05).

W sprawie sygn. akt II SA/Lu 801/05 wyjaśniono, iż termin określony w art. 12 ustawy ma charakter materialnoprawny. Dokonanie zgłoszenia zanieczyszczenia powierzchni ziemi po tym terminie czyni zasadnym decyzję odrzucającą zgłoszenie. Odnosi to się również do wyników badań potwierdzających fakt zanieczyszczenia ziemi lub gleby.

Ÿ Inne sprawy.

W sprawie III SA/Lu 129/04 sąd przyjął, iż § 8 ust. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego (Dz. U. Nr 236 poz. 1998) nie zezwala na zmniejszenie liczby punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego wobec osoby, która odbyła przewidziane stosownymi przepisami szkolenie, jednak przed jego rozpoczęciem dopuściła się naruszeń, za które suma punktów przekroczyła 24.

W sprawie III SA/Lu 508/05 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie uchylając decyzję Rektora Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie wyraził pogląd, iż tematyka egzaminów ustnych i pisemnych na studia powinna być maksymalnie tożsama dla kandydatów ze „starą” i „nową” maturą. Punktowanie ocen otrzymanych na egzaminach maturalnych i wstępnych powinna dawać obiektywne odzwierciedlenie wiedzy i umiejętności przyszłych studentów, co wynika zarówno,

z art. 2 jak i 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Organ decyzyjny sprzeniewierzył się zasadom określonym w tych przepisach, bowiem zróżnicował sytuację kandydatów na studia poprzez wprowadzenie odmiennej tematyki do egzaminu wstępnego.

W sprawie III SAB/Lu 4/05 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie przyjął, iż Policja jako instytucja wykonująca określone funkcje na skutek uzyskanych informacji ma obowiązek realizować między innymi jej ustawowy obowiązek określony w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji poprzez ochronę mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra. Zabezpieczając, więc w określonej sytuacji rzeczy Policja faktycznie objęła je w swoje władanie, która to czynność czysto faktyczna rodzi określone w art. 183 Kodeksu cywilnego obowiązki. W takich, więc warunkach Policję jako instytucję należy traktować jako znalazcę tych rzeczy ze wszystkimi skutkami wynikającymi z ustawy jak i w/w rozporządzenia. W tej sprawie Sąd wyraził pogląd, że jakkolwiek Kodeks cywilny (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Dz. U. Nr 16 poz. 93 z późn. zm.) reguluje stosunki cywilnoprawne, to jednak może zawierać przepisy, które w określonych sytuacjach mogą wywoływać skutki administracyjnoprawne czy też nakładać na organy administracji określone powinności zmierzające do realizacji stosunków cywilnoprawnych.

Takim przepisem w ocenie Sądu jest art. 185 Kodeksu cywilnego i wydane z jego upoważnienia rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 1966 r. w sprawie rzeczy znalezionych (Dz. U. Nr 22, poz. 141 z późn. zm.). Dla prawidłowej realizacji działań organu administracji w sprawie rzeczy znalezionych istotne znaczenie ma zdefiniowanie pojęcia „znalazcy”.

CZEŚĆ III

Działalność pozaorzecznicza

1. Informacje w zakresie pozaorzeczniczej działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

W 2005 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie zorganizował dla sędziów, asesorów, referendarzy i asystentów tut. Sądu dwa wykłady z zakresu prawa Unii Europejskiej:

- w dniu 22 lutego 2005r. - profesor dr hab. Mirosław Granat wygłosił wykład na temat „Stosowania Konstytucji RP w warunkach Unii Europejskiej”,
- w dniu 10 maja - profesor dr hab. Ryszard Skubisz wygłosił wykład pt. „Zasady stosowania prawa wspólnotowego przez krajowe sądy – na przykładzie przepisów o swobodzie przepływu towarów”.

W dniach 26-28 września 2005r. w Krasnobrodzie odbyła się zorganizowana przez tut. Sąd Konferencja Szkoleniowa dla sędziów wojewódzkich sądów administracyjnych z udziałem Prezesów tych Sądów oraz zaproszonych gości z Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Podczas konferencji wygłoszono następujące referaty:

- Eugeniusz Mzyk sędzia NSA przedstawił wybrane zagadnienia z ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – na tle orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego,
- Janusz Drachal sędzia NSA omówił wybrane zagadnienia z zakresu ustawy o dostępie do informacji publicznej,
- Jerzy Stelmasiak sędzia NSA przedstawił zagadnienia dot. planowania przestrzennego i ochrony środowiska z uwzględnieniem orzecznictwa sądów administracyjnych,
- Antoni Hanusz sędzia NSA omówił zagadnienia z ustawy o podatku od towarów i usług – na tle aktualnego orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego,
- Dr Dawid Miąsik z Katedry Prawa Wspólnot Europejskich Wydziału Prawa i Administracji UMCS w Lublinie omówił stosowanie krajowych przepisów prawa

materialnego i procesowego przez organy administracji i sądy administracyjne w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Oprócz powyższego, niżej wymienieni sędziowie tut. Sądu wzięli udział w szkoleniach, naradach, konferencjach, sympoziach i seminariach naukowych oraz w innych formach doskonalenia zawodowego z udziałem środowisk naukowych:

a/ as.WSA **Wojciech Kręcisz**

- zatrudniony na stanowisku adiunkta na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie – Skłodowskiej w Katedrze Prawa Konstytucyjnego,
- prowadził zajęcia dydaktyczne (ćwiczenia, wykłady, seminaria) z przedmiotów:
  - 1) prawo konstytucyjne,
  - 2) podstawy tworzenia prawa,
  - 3) ustroje państw współczesnych.
- 29 września – 1 października 2005r. w Sterdynii uczestniczył w konferencji organizowanej przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie nt. dostępu do informacji publicznej.

b/ sędzia NSA **Jerzy Stelmasiak**

- pełniąc funkcję Dyrektora Instytutu Administracji i Prawa Publicznego UMCS w Lublinie prowadził wykłady z następujących przedmiotów:
  - 1) prawo administracyjne,
  - 2) prawo ochrony środowiska,
  - 3) prawo samorządu terytorialnego;
- brał udział w konferencjach naukowych:
  - 1) 4 - 5 listopada 2005r. w Warszawie - VI Doroczna Konferencja Stowarzyszenia Edukacji Administracji Publicznej nt. „Urzędnik a Menadżer Publiczny – Profil Absolwentów Studiów Administracji Publicznej”, zorganizowana przez Stowarzyszenie Edukacji Administracji Publicznej w Białymstoku;
  - 2) 15 - 16 listopada 2005r. w Toruniu - Jubileuszowa Konferencja Naukowa nt. „Podmioty administracji publicznej i prawne formy ich działania”,

zorganizowana przez Katedrę Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu;

3) 28 - 30 listopada 2005r. we Wrocławiu – Sympozjum naukowe nt. „Administracja publiczna w warunkach gospodarki rynkowej – wyzwania dla nauk administracyjnych”, zorganizowane przez Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego;

4) 8 - 9 kwietnia 2005r. w Lublinie – I Lubelsko-Kijowskie Kolokwium nt. „Pojęcie interesu w prawie stanowionym oraz orzecznictwie sądów konstytucyjnych Polski i Ukrainy”, zorganizowane przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie;

- był członkiem w poniższych towarzystwach naukowych:

1/ „Stowarzyszenie Edukacji Administracji Publicznej”;

2/ „Towarzystwo Naukowe Prawa Ochrony Środowiska”;

3/ „Polska Grupa Stowarzyszeniowa Prawa Międzynarodowego International Law Association ILA”.

c/ sędzia NSA **Maciej Kierek**

- prowadził wykłady z przedmiotu prawo administracyjne, nauka administracji i postępowanie egzekucyjne w administracji w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Zamościu.

d/ sędzia NSA **Ewa Gdulewicz**

- jako samodzielny pracownik naukowy Wydziału Prawa i Administracji UMCS w Lublinie i Kierownik Zakładu Prawa Konstytucyjnego, prowadziła wykłady z przedmiotu polskie prawo konstytucyjne;
- 19 - 21 września 2005r. w Krasiczynie i w Rzeszowie – uczestniczyła w Międzynarodowej Konferencji nt. „O potrzebie zmian Konstytucji Polski i Ukrainy”.

e/ sędzia NSA **Leszek Leszczyński**

- brał udział w niżej wymienionych konferencjach naukowych:

- 1) 25 - 30 maja 2005r. Granada (Hiszpania) – Kongres International Association of Legal and Social Philosophy (IVR) referat: „Interpretational Role of the Constitutional Principles”;
  - 2) 22 - 25 września 2005r. Kijów (Ukraina) – Konferencja Polskiej i Ukraińskiej Sekcji IVR referat: „Europejska Konwencja Praw Człowieka w orzecznictwie sądów krajowych”;
  - 3) 23 - 26 listopada 2005r. Tunis – Konferencja International Association of Legal Methodology referat: „General Principles and Open Clauses In the Application of Law”;
- brał udział w następujących wyjazdach naukowych i organizacyjnych:
- 1) 17 - 20 luty 2005r. Graz (Austria) – Konferencja European Association of Law Faculties;
  - 2) 9 - 12 kwietnia 2005r. – Podpisanie umowy pomiędzy Uniwersytetem im. Łomonosowa i UMCS;
  - 3) 25 kwietnia – 1 maja 2005r. Japonia (Tokyo, Sendai) – Realizacja programu współpracy z Uniwersytetem Tohoku (Sendai) oraz Uniwersytetem Toyo (Tokyo);
  - 4) 16 - 20 lipca 2005r. Pekin (ChRL) – Spotkanie Przewodniczących Polskiej i Chińskiej Sekcji Narodowej IVR (Uniwersytet Renmin);
  - 5) 28 sierpnia – 6 września 2005r. USA (Houston, Dallas) – Realizacja programu American Legal Studies na WPiA UMCS oraz własnej współpracy naukowej (Sędzieja J.M. Marshall, Southern Methodist University, South Teras College of Law).
- uczestniczył w poniższych konferencjach i wykładach w kraju:
- 1) 8 - 9 kwietnia 2005r. w Lublinie – Międzynarodowa Konferencja Polsko - Ukraińska nt. „Interes w prawie” referat: „Interes jako kategoria normatywna. Kontekst wykładni i stosowania prawa”;
  - 2) 4 listopada 2005r. w Warszawie – Studium prawa europejskiego dla sędziów sądów administracyjnych (INP PAN) wykład: „Prawa człowieka w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości”;
  - 3) 21 stycznia 2005r. w Lublinie – Studium z prawa europejskiego dla sędziów (WPiA UMCS) wykład: „Interpretacja prawa UE przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości”;
  - 4) 17 czerwca 2005r. w Krasnobrodzie – Konferencja Wojewódzkich Inspektorów Nadzoru Budowlanego wykład: „Reguły wykładni ustawy Prawo budowlane”.

- 20 kwietnia 2005r. w Lublinie brał udział w konferencji (udział w dyskusji) firmy prawniczej „Fullbright & Jaworski”, „Doing Business with American Enterprises In Lublin (współorganizator).
- prowadził zajęcia dydaktyczne (wykłady i seminarium) na uczelniach w ramach etatu na Wydziale Prawa i Administracji UMCS z przedmiotów:
  - 1/ Teoria i filozofia prawa,
  - 2/ Europejski system praw człowieka,
  - 3/ European Convention. The Polish Casus
  - 4/ seminarium magisterskie.

f/ sędzia WSA **Jacek Czaja**

- 29 września – 1 października 2005r. w Sterdynii uczestniczył w konferencji organizowanej przez Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie nt. dostępu do informacji publicznej.

g/ sędzia NSA **Danuta Małysz**

- styczeń – luty 2005r. prowadziła wykłady z zakresu postępowania w sprawach sądowoadministracyjnych dla osób odbywających aplikację radcowską w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Lublinie.

h/ Sędziowie, którzy ukończył Podyplomowe Studium Prawa Europejskiego dla sędziów sądów administracyjnych organizowane przez Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie:

Sędzia WSA **Halina Chitrosz,**
Sędzia WSA **Jacek Czaja,**
Sędzia WSA **Ewa Ibrom,**
Sędzia NSA **Danuta Małysz,**
Sędzia NSA **Jerzy Marcinowski,**
Sędzia WSA **Jadwiga Pastusiak.**
Sędzia NSA **Maria Wiczorek,**

2. DZIAŁALNOŚCI ADMINISTRACYJNA WSA W LUBLINIE

Rok 2005 był dla Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie kolejnym rokiem funkcjonowania w nowych strukturach organizacyjnych wynikających z reformy sądownictwa administracyjnego. Zwiększona przez reformę samodzielność Sądu w istotny sposób wpłynęła na zasady jego działania. W 2005 r. nie wystąpiły istotne problemy wynikające z działalności administracyjnej, w dalszym ciągu podejmowano działania, dzięki którym możliwe byłoby sprostanie nowym obowiązkom.

Pierwsze Zgromadzenie Ogólne Sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie odbyło się w styczniu 2005 r., a kolejne - w marcu 2005 r. W obydwu uczestniczył sędzia NSA – Andrzej Kisielewicz – Wiceprezes Naczelnego Sądu Administracyjnego. Przedmiotem obrad styczniowego Zgromadzenia Ogólnego była kwestia składu liczbowego Kolegium Sądu oraz wybór członków Kolegium. Zgromadzenie Ogólne Sędziów wyraziło również opinię w sprawie kandydata na stanowisko Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie przedstawionego przez Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Zgromadzenia Ogólnego aktem z dnia 17 lutego 2005 r. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego powołał Pana Edwarda Oworuszko – sędziego NSA na stanowisko Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie. W miesiącu marcu członkowie Zgromadzenia przyjęli informację o rocznej działalności Sądu przedstawioną przez Prezesa WSA w Lublinie. Wyrażono również pozytywną opinię w sprawie kandydata na stanowisko Wiceprezesa Sądu przedstawionego przez Prezesa NSA. 20 maja 2005 r. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego powołał Pana Zdzisława Sadurskiego – sędziego NSA na stanowisko Wiceprezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.

W lipcu 2005 r. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego powołał do pełnienia obowiązków służbowych w tut. Sądzie referendarza sądowego, który został oddelegowany do I Wydziału procesowego. W grupie pracowników administracyjno-biurowych zwiększono zatrudnienie o 3 nowych pracowników, w tym 2 asystentów sędziów (łącznie o 1,5 etatu).

Zarówno kadra orzecznicza jak i pracownicy administracji Sądu uczestniczyli w organizowanych szkoleniach, konferencjach i naradach. Grupa 7 osobowa sędziów orzekających w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Lublinie wzięła udział w Podyplomowych Studiach Prawa Europejskiego organizowanych przez Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Referendarze sądowi i asystenci sędziów pełniący obowiązki w tut. Sądzie uczestniczyli w szkoleniu prowadzonym przez pracowników wydziału prawa europejskiego Naczelnego Sądu Administracyjnego, którego przedmiotem były zagadnienia stosowania prawa Unii Europejskiej przez sądy administracyjne. Pracownicy oddziału finansowo – budżetowego, oddziału spraw ogólnych i osobowych, administracyjno – gospodarczego oraz wydziałów orzecznich uczestniczyli w szkoleniach dotyczących: zasad prawa pracy, prowadzenia rachunkowości budżetowej w organach wymiaru sprawiedliwości, ochrony danych osobowych, zagadnień funkcjonowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, zamówień publicznych, ochrony informacji niejawnych, nowego programu OSO w wojewódzkich sądach administracyjnych i informatycznego systemu obsługi budżetu państwa TREZOR. Pracownicy archiwum zakładowego wzięli udział w szkoleniu archiwalnym II stopnia organizowanym przez Archiwum Państwowe w Lublinie oraz III Ogólnopolskiej Konferencji Szkoleniowej archiwistów wymiaru sprawiedliwości w Łodzi.

Rok 2005, to drugi rok działalności w WSA w Lublinie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Zgromadzone środki pozwoliły na dofinansowanie do wypoczynku dla 52 uprawnionych osób, przyznanie 17 pożyczek mieszkaniowych (remontowe i budowlane) oraz zakup paczek świątecznych dla 36 dzieci uprawnionych pracowników.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w 2005 r. realizował swoje zadania w oparciu o przyznane środki finansowe stosownie do ustawy o finansach publicznych i ustawy prawo zamówień publicznych. Przeprowadzonych zostało dwanaście postępowań dot. zamówień publicznych, w których wybrano między innymi wykonawców odpowiedzialnych za ochronę oraz utrzymanie czystości sądu oraz zakupiono materiały biurowe i eksploatacyjne. Zrealizowane zostały zadania inwestycyjne dotyczące dalszej komputeryzacji sądu, zakupu urządzenia kserograficznego, kurtyny powietrznej oraz wyposażenia sali konferencyjnej w sprzęt multimedialny i nagłośnieniowy. Zainstalowany został automatyczny system

przewietrzania i wentylacji poddasza oraz rozbudowany został system kontroli dostępu w pomieszczeniach technicznych, magazynowych i archiwum.

W roku 2005 Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Lublinie i Komisja Sądu Konkursowego pod patronatem Wojewody Lubelskiego, Marszałka Województwa Lubelskiego, TVP Lublin 3 i Radia Lublin SA wyróżnił tytułem Budowy Roku 2004 – „Złota Kielnia” w województwie lubelskim modernizację obiektu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie w kategorii obiekty biurowe. Jest to kolejna nagroda przyznana naszemu budynkowi obok „Modernizacji roku 2003” w kategorii obiekty użyteczności publicznej oraz „Kryształowej Cegły” w konkursie „Dom 2004” na najlepszą inwestycję budowlaną Euroregionu Bug w kategorii modernizacja obiektów użyteczności publicznej w 2004 roku.